

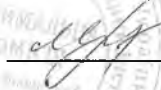
**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

Кафедра права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

 Лілія МАРТИНОВА

10 квітня 2024 р.

**ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ
з історії України
(на основі ПЗСО, НРК5)**

Вінниця 2024

ВСТУП

Очевидно, що майбутній спеціаліст будь-якого профілю повинен глибоко знати історію свого народу та своєї держави. Для успішного вивчення дисципліни «Історія України», абітурієнт повинен володіти ґрунтовними знаннями шкільної програми.

Програму вступних випробувань з історії України розроблено на основі чинної програми зовнішнього незалежного оцінювання з історії України. Обсяг знань визначається в межах діючої програми чинних підручників.

Метою програми є оцінювання рівня сформованості історичної компетентності абітурієнта, визначення відповідності його навчальних досягнень освітньому стандарту та чинній навчальній програмі. Оцінювання результатів вступних випробувань передбачає виявлення засвоєних абітурієнтами *знань* щодо дат, хронологічних меж, періодів найбільш важливих історичних подій і процесів; фактів, місць, обставин, учасників, результатів подій; *умінь* співвіднесення одиничних фактів і типових загальних явищ; визначення характерних суттєвих рис історичних явищ і подій; *навичок* групування (класифікація) фактів за вказаною ознакою; розкриття причинно-наслідкових зв'язків між подіями.

Завдання програми вступних випробувань з історії України:

- визначити в абітурієнтів рівень набутих знань;
- з'ясувати цілісність уявлень абітурієнтів про сутність та зміст історичного знання, його наукову проблематику, про основні джерела зарубіжної та вітчизняної історіографії, історичний процес виникнення, формування та розвитку України;
- виявити рівень розуміння абітурієнтами процесу становлення та розвитку української нації та її державності;
- перевірити сформованість в абітурієнтів історичного мислення, вміння визначати, доводити та відстоювати власну точку зору.

Програма співбесіди складається з наступних розділів:

Вступ.

1. Основний зміст.
2. Критерії оцінювання знань.
3. Список рекомендованих джерел.

1. ОСНОВНИЙ ЗМІСТ

1. Вступ до історії України.

Історія України як наука. Періодизація історії України. Джерела з історії України: речові, усні, писемні, візуальні.

2. Стародавня історія України.

Поява та розселення людей на території України. Заняття привласнювального господарства. Неолітична революція. Поширення землеробства й скотарства на землях України. Ремесла. Трипільська і середньостогівська археологічні культури. Кочовики раннього залізного віку. Заснування античних міст-колоній у Північному Причорномор'ї та в Криму. Велике переселення народів. Перші писемні згадки про давніх слов'ян (венедів, антів, склавинів). Велике розселення слов'ян. Історичні витоки українського народу.

3. Русь-Україна (Київська держава).

Розселення східнослов'янських племінних союзів (поляни, сіверяни, уличі, тиверці, хорвати (білі хорвати), волиняни (дуліби, бужани), древляни). Назва «Русь». Руська земля. Утворення Русі-України (Київської держави). Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність перших київських князів. Державотворення кінця X - середини XI ст. Запровадження християнства як державної релігії. «Руська правда». Правління наступників Ярослава Мудрого. Русь Україна (Київська держава) в першій третині XII ст. Боротьба з половецькою загрозою. Роздробленість Русі-України (Київської держави). Суспільно-політичне та господарське життя. Культура й духовність.

4. Королівство Руське (Галицько-Волинська держава). Монгольська навала.

Об'єднання Галицького та Волинського князівств. Розбудова Галицько-Волинської держави (королівства Руського) в 1238-1264 рр. Монгольська навала на південно-західні землі Русі. Королівство Руське (Галицько-Волинська держава) за нащадків Данила Романовича. Суспільно-політичне та господарське життя. Культура й духовність.

5. Руські удільні князівства у складі іноземних держав у другій половині XIV - перші половині XVI ст. Кримське ханство.

Змагання Польщі та Литви за Галицько-Волинську спадщину. Входження українських земель до складу сусідніх держав (Угорське королівство, Молдавське князівство, Османська імперія, Московське царство). Кревська унія. Велике князівство Руське Свидригайла. Остаточна ліквідація Волинського та Київського удільних князівств. Утворення Кримського ханства. Перехід кримських ханів у васальну залежність від Османської імперії. Виникнення козацтва. Соціально-економічне життя. Культура й духовність.

6. Українські землі у складі Речі Посполитої в другій половині XVI ст.

Люблінська унія та її вплив на українські землі. Зміни в соціальній структурі українського суспільства. Виникнення Запорозької Січі. Повстання 1590-х рр. Братський рух. Утворення УГКЦ. Культура й духовність.

7. Українські землі у складі Речі Посполитої в першій половині XVII ст.

Зміни в соціально-економічному житті. Морські походи козаків. Участь українського козацтва у війнах Речі Посполитої проти Московського царства та Османської імперії. Козацькі повстання 1620-1630-х рр. «Ординація Війська Запорозького...». Культура. Відновлення вищої православної церковної ієрархії 1620 р. Духовність.

8. Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст.

Національно-визвольна війна українського народу. Зміни в суспільно-політичному житті. Утворення української козацької держави - Війська Запорозького. Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність уряду Богдана Хмельницького.

9. Козацька Україна наприкінці 50 - 80-х рр. XVII ст.

Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність гетьманів козацької України 50 - 80-х рр. XVII ст. Занепад Правобережжя. Запорозька Січ у складі Гетьманщини. Адміністративно-територіальний устрій Слобідської України.

10. Українські землі наприкінці XVII - в першій половині XVIII ст.

Гетьманщина в 1687-1709 рр. Повстання під проводом Семена Палія (1702-1704 рр.). Північна війна і Україна. Внутрішньополітична діяльність гетьманів козацької України 20 - 30-х рр. XVIII ст. Обмеження автономії Гетьманщини. Діяльність Першої Малоросійської колегії, «Правління Гетьманського уряду» (1734-1750 рр.). Культура. Києво-Могилянська академія. Духовність.

11. Українські землі в другій половині XVIII ст.

Внутрішня політика останнього очільника Гетьманщини. Діяльність Другої Малоросійської колегії. Скасування козацького устрою на Слобожанщині. Ліквідація Запорозької Січі. Ліквідація автономії Гетьманщини. Опришківський та гайдамацький рухи. Зміни в політичному становищі Правобережної України та західноукраїнських земель після поділів Речі Посполитої (1772, 1793, 1795 рр.). Реформи Марії Терезії та Йосифа II та їх вплив на українські землі. Культура й духовність.

12. Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII- в першій половині XIX ст.

Адміністративно-територіальний поділ українських земель у складі Російської імперії. Українське національне відродження: початок, періоди й особливості. Відновлення українського козацтва в час французько-російської війни. Кирило-Мефодіївське братство. Поширення в Україні російського та польського суспільних рухів. Початок промислового перевороту.

13. Українські землі у складі Австрійської імперії наприкінці XVIII - в першій половині XIX ст.

Адміністративно-територіальний поділ західноукраїнських земель. Початок національного відродження. Діяльність «Руської трійці». Альманах «Русалка

Дністровая». Західноукраїнські землі в європейській революції 1848- 1849 рр. Діяльність Головної Руської Ради (1848-1851 рр.). Досвід парламентаризму.

14. Культура України кінця XVIII- першої половини XIX ст.

Освіта, наука, література, образотворче мистецтво, архітектура. «Історія русів». Галицько-руська матиця. Собор руських вчених.

15. Українські землі у складі Російської імперії в другій половині XIX ст.

Події Кримської війни 1853-1856 рр. на українських землях та поразка Російської імперії. Реформи 1860-1870-хрр. і процеси модернізації в Україні. Українські підприємці. Політика російського царизму щодо України. Розвиток громадівського руху. Журнали «Основа», «Громада», «Київська старина». Діяльність «Південно-Західного відділу Російського географічного товариства» (1873-1876 рр.). Братство тарасівців. Національне відродження кримськотатарського народу.

16. Українські землі у складі Австро-Угорщини в другій половині XIX ст.

Політика австрійського уряду щодо західноукраїнських земель. Діяльність культурно-освітнього товариства «Просвіта». Українські видання: «Правда», «Діло», «Записки Наукового товариства імені Шевченка». Розвиток кооперативного руху. Трудова еміграція. Політизація українського національного руху та утворення перших політичних партій.

17. Культура України в другій половині XIX - на початку XX ст.

Піднесення української культури. Розвиток освіти, науки, літератури, музичного, образотворчого, театрального мистецтва. Українські підприємці-благодійники. Релігія і церква.

18. Українські землі у складі Російської імперії в 1900-1914 рр.

Утворення монополістичних об'єднань в Україні. Земельна реформа Петра Столипіна та її вплив на Україну. Консолідація української нації. Створення політичних партій Наддніпрянщини. Самостійницька й автономістська течії в національному русі. Події революції 1905-1907 рр. в Україні. Діяльність українських парламентських громад в I та II Державних Думах. Діяльність «Просвіти». Посилення російського імперського наступу на Україну в 1907-1914 рр.

19. Українські землі у складі Австро-Угорщини в 1900-1914 рр.

Становище промисловості та сільського господарства. Радикалізація українського політичного руху. Вплив УГКЦ на формування національної свідомості населення західноукраїнських земель.

20. Україна в роки Першої світової війни.

Україна в геополітичних планах країн Антанти і Центральних держав. Війна та українські політичні сили. Головна українська рада. Союз визволення України.

Загальна українська рада. Воєнні дії на території України в 1914— 1917 рр. Українці в арміях воюючих держав. Українські січові стрільці. Політика Російської імперії та Австро-Угорщини на українських землях у 1914-1917 рр.

21. Початок Української революції.

Революційні події в Україні в 1917- на початку 1918 р. Українізація армії. Еволюція поглядів політичних сил України в питанні самовизначення. Універсали Української Центральної Ради. Відносини УЦР з Тимчасовим урядом та більшовицькою Росією. Проголошення УНР. Кримськотатарський національний рух. «Всеукраїнський з'їзд рад» у м. Харків. Перша війна більшовицької Росії з УНР. Бій біля станції Крути. Події 1917 р. в Криму. Проголошення незалежності УНР. Окупація більшовицькою Росією України. Берестейський мирний договір. Вигнання більшовиків із території УНР. Похід Петра Болбочана на Крим. Конституція УНР.

22. Розгортання Української революції. Боротьба за відновлення державності.

Гетьманський переворот. Українська Держава. Західноукраїнська Народна Республіка. Український національний рух на Буковині й у Закарпатті. Акт злуки УНР та ЗУНР. Українсько-польська війна 1918-1919 рр. Директорія. Друга війна більшовицької Росії з УНР. Більшовицький режим в Україні. Ухвалення Конституції УСРР 1919 р. Політика воєнного комунізму. Червоний терор. Військова інтервенція Антанти на півдні України. Денікінський режим в Україні. Повернення більшовицької влади. Перший Зимовий похід. Варшавська угода між УНР та Польщею. Польсько-радянська війна на території України. Другий Зимовий похід армії УНР. Холодноярська республіка (1919-1922 рр.). Культура та духовність

23. Встановлення комуністичного тоталітарного режиму в Україні.

Масовий голод у південних губерніях УСРР. Антирелігійна кампанія. Неп в УСРР. Вхідження УСРР до складу СРСР. Утворення Кримської АСРР. Національна політика радянської влади в УСРР. Молдавська АСРР. Суспільно-політичне життя. Ліквідація багатопартійності. Політика коренізації/українізації в УСРР. Згорання непу і перехід до директивної економіки. Індустріалізація. Кампанія з ліквідації неписьменності дорослих. Культура. Духовне життя.

24. Утвердження більшовицького тоталітарного режиму в Україні.

Форсована індустріалізація, Насильницька колективізація. Примусові хлібозаготівлі. Опір селянства. Голодомор 1932-1933 рр. - геноцид Українського народу. Масштаби та наслідки Голодомору. Масові репресії та їх ідеологічне виправдання більшовицьким режимом. Політичні процеси 1920-хпочатку 1930-х рр. Згорання українізації. Ідеологізація суспільного життя в Україні. Культ особи. Великий терор. Биківня та інші місця масових поховань жертв репресій.

Національно-демографічні зміни. Розстріляне відродження. Антирелігійна кампанія.

25. Західноукраїнські землі в міжвоєнний період.

Правовий статус українських земель у складі Польщі. Національна політика та міжнаціональні відносини. Економічне і соціальне становище населення. Українська кооперація. Просвітні організації краю. Українські політичні і громадські організації. Українська військова організація та ОУН. Українські землі у складі Румунії. Татарбунарське повстання. Суспільно-політичне життя. Українські землі у складі Чехословаччини. Правовий статус Закарпаття. Суспільно-політичне й соціально-економічне життя. Карпатська Україна. Карпатська Січ. Культура та духовність. Політичне і культурне життя української еміграції.

26. Україна в роки Другої світової війни.

Українське питання в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни. Радянсько-німецькі договори 1939 р. Початок Другої світової війни. Окупація Червоною армією Галичини, Волині, Північної Буковини, Хотинщини та Південної Бессарабії. Радянізація. Масові політичні репресії 1939-1940 рр. Початок німецько-радянської війни. Бойові дії в 1941-1942 рр. Відступ Червоної армії. Мобілізаційні заходи. Злочини комуністичного тоталітарного режиму. Окупація України військами Німеччини та її союзниками. «Новий порядок». Масове знищення мирного населення. Голокост. Опір окупантам. Український визвольний рух. Проголошення Акта відновлення Української Держави. Поліська Січ. Українська повстанська армія. Українсько-польське протистояння. Радянський партизанський рух. Бойові дії 1942-1943 рр. Вигнання німецьких військ та їхніх союзників з Правобережної та Південної України. Депортація кримських татар та інших народів Криму. Завершення бойових дій на території України. Українці у військових формуваннях держав Об'єднаних Націй. Внесок українського народу в перемогу над нацизмом. Українське питання на Тегеранській, Ялтинській і Потсдамській конференціях. Ціна війни. Культура й духовність.

27. Україна в перші повоєнні роки.

Україна - співзасновниця ООН. Встановлення кордонів УРСР у міжнародних договорах. Посилення радянізації та репресії у західних областях УРСР. Український визвольний рух у 1944-1950-х рр. Обмін населенням між Польщею й УРСР. Масові депортації (1944-1946 рр.). Операції «Вісла» і «Захід». Ліквідація УГКЦ. Внутрішньополітична й економічна ситуація в УРСР. Масовий голод 1946-1947 рр. Ідеологічні кампанії. «Чистки» творчої інтелігенції. Культура й духовність.

28. Україна в умовах десталінізації.

Участь українців у повстаннях у сталінських концтаборах. XX з'їзд КПРС. Десталінізація і лібералізація суспільного життя. Зміни адміністративно-територіального устрою: входження Кримської області до складу УРСР. Зміни в управлінні господарством. Зародження дисидентського руху та його течії. «Шістдесятництво». Антирежимні виступи 1960-х рр. Культура й духовність.

29. Україна в період загострення кризи радянської системи.

Ідеологічні орієнтири партійно-радянського керівництва. Конституція УРСР 1978 р. Економічна ситуація в УРСР. Дисидентський рух: течії, форми і методи боротьби. Українська громадська група сприяння виконанню Гельсінських угод. Самвидав. Кримськотатарський національний рух. Культура й духовність.

30. Відновлення незалежності України.

Початок перебудови в СРСР. Чорнобильська катастрофа. Стан економіки. Шахтарські страйки. Гласність і політичний плюралізм. Український національно-демократичний рух. Зміни в політичному керівництві УРСР. Формування багатопартійної системи. Вибори до Верховної Ради УРСР і до місцевих рад 1990 р. Декларація про державний суверенітет України. Революція на граніті. Створення Автономної Республіки Крим (АРК). Меджліс кримськотатарського народу (червень 1991 р.). Спроба державного перевороту в СРСР у серпні 1991 р. Акт проголошення незалежності України. Референдум і вибори Президента України 1 грудня 1991 р. Розпад СРСР. Міжнародне визнання України. Культура. Духовне відродження.

31. Становлення України як незалежної держави.

Державотворчі процеси в незалежній Україні. Повернення кримських татар на батьківщину. Статус Криму. Суспільно-політичне життя. Особливості формування багатопартійності. Конституція України. Економіка України в 1991-1998 рр. та в 1998-2004 рр. Запровадження гривні. Демографічні та міграційні процеси. Олігархічна система. Початок інтеграції в європейський і світовий простір. Політична розбудова суспільства. Рухи протесту на початку 2000-х рр. Помаранчева революція. Україна в системі міжнародних відносин. Культура й духовність.

32. Творення нової України.

Суспільно-політичне життя України в 2005-2013 рр. Авторитарний режим Віктора Януковича. Революція Гідності. Небесна Сотня. Анексія Росією Криму. Агресія Росії проти України. Російсько-українська війна. Добровольчі батальйони. Волонтерський рух. Реакція світової спільноти. Спроби мирного, врегулювання. Соціально-економічний розвиток України до і після 2014 р. Євроінтеграційний поступ України: угода про асоціацію між Україною та ЄС. Режим безвізового в'їзду в країни ЄС Для громадян України. Культура й духовність.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СПІВБЕСІДИ

з дисципліни «історія України»

1. Україна за стародавніх часів. Перші писемні згадки про давніх слов'ян (венедів, антів, склавинів).
2. Утворення Русі-України (Київської держави), її внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність. Запровадження християнства, як державної релігії.
3. Русь-Україна (Київська держава) за часів феодальної роздробленості. Монгольська навала на південно-західні землі Русі.
4. Галицько-Волинська держава за часів князювання Романа Мстиславовича, Данила Галицького та його наступників.
5. Політичний устрій, соціально-економічний та культурний розвиток Русі-України (Київської держави) та Королівства Руського (Галицько-Волинського князівства) у IX–XIV ст.
6. Литовсько-польська доба української історії (друга половина XIV – перша половина XVI ст.).
7. Українська культура литовсько-польської доби, основні тенденції її розвитку.
8. Запорізька Січ як центр консолідації національно-патріотичних сил, перехрестя багатьох культур і релігій.
9. Зміни в соціально-економічному житті українських земель в першій половині XVII ст. Розвиток міст.
10. Берестейська церковна унія та її вплив на розвиток церковного життя в Україні.
11. Причини, характер, завдання, рушійні сили Визвольної війни українського народу середини XVII ст.
12. Українські землі в 60–80-ті рр. XVII ст. Велика Руїна: причини та наслідки.
13. Гетьманування І. Мазепи. Національно-визвольна акція гетьмана під час Північної війни.
14. Розвиток культури і освіти на українських землях наприкінці XVII першої половини XVIII ст.
15. Кирило Розумовський – останній гетьман України. Ліквідація автономного устрою Гетьманщини.
16. Ліквідація Запорізької Січі. Скасування козацького устрою на Слобожанщині.
17. Українське бароко XVII – XVIII ст., його характерні риси.
18. Включення українських земель до складу Російської імперії наприкінці XVIII – першої половини XIX ст. Їх адміністративно-територіальний поділ.
19. Розвиток національного руху на українських землях наприкінці XVIII – першої половини XIX ст.
20. Включення українських земель до складу Австрійської імперії. Реформи Марії-Терезії та Йосифа II. Їх зміст.
21. Національний рух на західноукраїнських землях наприкінці XVIII – першої половини XIX ст. Діяльність «Руської трійці».
22. Культурно-освітній рух в Україні кінця XVIII – першої половини XIX ст. Відкриття університетів.
23. Реформи царського уряду 60–70-х рр. XIX ст. і процеси модернізації в Україні.
24. Розвиток суспільно-політичного руху в Наддніпрянській Україні в другій половині XIX ст. Громади, Створення політичних партій, їх програми.

25. Національна політика австрійського уряду щодо західноукраїнських земель у другій половині XIX ст. Розвиток кооперативного руху, трудова міграція.
26. Політизація національного руху на західноукраїнських землях у другій половині XIX ст. й створення перших політичних партій.
27. Основні напрямки розвитку культури України в другій половині XIX ст. Церковне життя.
28. Економічна криза 1900–1903 рр. та передвоєнне економічне піднесення в Наддніпрянській Україні на початку XX ст.
29. Посилення національного гніту в Наддніпрянській Україні. Події революції 1905–1907 рр. в Україні.
30. Земельна реформа П. Столипіна та її вплив на Україну.
31. Економічний та політичний розвиток західноукраїнських земель на початку XX ст.
32. Основні напрямки розвитку культури України на початку XX ст. Її творчі здобутки.
33. Початок Першої світової війни. Позиції українських політичних сил Наддніпрянської України та західноукраїнських земель щодо війни.
34. Перебіг воєнних дій на території України в 1914–1917 рр. Бойовий шлях Українських січових стрільців.
35. Лютнева революція 1917 р. в Росії. Утворення і діяльність Української Центральної Ради, її Універсали.
38. Брестський мир між УНР та державами Четверного союзу 1918 р., його наслідки для України.
37. Державний переворот гетьмана П. Скоропадського. Внутрішня та зовнішня політика його уряду.
38. Прихід до влади Директорії УНР, її діяльність. Причини поразки Української революції 1917–1921 рр.
39. Відбудова економіки УРСР на засадах нової економічної політики.
40. Прискорена індустріалізація та примусова колективізація в Україні в 1929–1938 рр. Голодомор 1932–1933 рр., його наслідки.
41. Західноукраїнські землі у складі Польщі, Румунії та Чехословаччини у 1921–1938 рр. Українські суспільно-політичні рухи в 1930-х рр.
42. Напад фашистської Німеччини на СРСР. Оборонні бої на території України на початковій стадії війни. Встановлення в Україні окупаційного режиму.
43. Розгортання діяльності радянських партизан та українського визвольного руху. Створення та діяльність Української Повстанської Армії.
44. Післявоєнна відбудова народного господарства. України. Голодомор 1946–1947 рр.
45. Лібералізація суспільно-політичного життя УРСР в середині 1950-1960-ті рр. Реформа управління економікою.
46. Здійснення економічних реформ у другій половині 1960-х рр., їх непослідовний і суперечливий характер. Друга хвиля дисидентського руху.
47. Розвиток української культури у другій половині XX ст., її здобутки у науковій та мистецькій сфері.
48. Здобуття Україною незалежності. Декларація про державний суверенітет та Акт проголошення незалежності України.
49. Революція Гідності. Небесна Сотня. Анексія Росією Криму. Агресія Росії проти України.
50. Російсько-українська війна.

2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СПІВБЕСІДИ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ І ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ АБІТУРІЄНТІВ

1. Максимальна сума балів, яку може набрати абітурієнт, складає **200**.
2. Мінімальна сума балів з випробування дорівнює **100**.
3. Якщо абітурієнт не відповідає на питання або розкриває суть запитання на 10-40%, то відповідь оцінюється від **0** до **99** балів.
4. Якщо абітурієнт розкриває питання на 50-80%, демонструючи послідовне розкриття змісту матеріалу, володіє спеціальною термінологією, допускаючи деякі неточності, то відповідь оцінюється від **100** до **160** балів.
5. Якщо абітурієнт розкриває питання на 90-100%, вільно володіє спеціальною термінологією, вміє узагальнювати та систематизувати, то відповідь оцінюється від **161** до **200** балів.
6. У разі використання заборонених джерел абітурієнт на вимогу члена комісії залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку.

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бойко О.Д. Історія України : навч. посіб. 3-тє вид., допов. Київ : Академвидав, 2008. 688 с.
2. Історія України (рівень стандарту) : підруч. для 10 кл. закладів загальної середньої освіти / О. І. Пометун, Н. М. Гупан. Київ : УОВЦ «Оріон», 2018. 256 с.
3. Історія України (рівень стандарту) : підруч. для 11 кл. закл. загал. серед. освіти / О. В. Гісем, О. О Мартинюк. Харків : Вид-во «Ранок», 2019. 288 с.
4. Історія України (рівень стандарту) : підруч. для 10 кл. закладів загальної середньої освіти / В. С. Власов, Кульчицький С. В., О. Є. Панарін, Київ : "Літера ЛТД", 2023. 315 с.
5. Історія України : навч. посіб. / Під ред. В.А. Смолія. 3-тє вид., допов. і перероб. Київ : Альтернативи, 2002. 472 с.
6. Історія України : підруч. для 7 кл. закл. загальн. середн. освіти / Ю. Свідерський, Н. Романишин. Київ : Грамота, 2020. 176 с.
7. Історія України : підруч. для 7 класу закладів загальної середньої освіти / В. С. Власов, О. Є. Панарін, Ю. А. Топольницька. Київ : Літера ЛТД, 2020. 176 с.
8. Історія України : підруч. для 8 кл. з поглибл. вивч. історії закл. загал. серед. освіти / О. В. Гісем, О. О. Гісем, О. О. Мартинюк. Харків : Вид-во «Ранок», 2021. 256 с.
9. Історія України : підруч. для 8 кл. закладів загальної середньої освіти / І. Я. Щупак, Б. В. Черкас, О. В. Бурлака, Н. С. Власова, К. Ю. Галушко, В. О. Кронгауз, І. О. Піскарьова, Д. О. Секиринський. Київ : УОВЦ «Оріон», 2021. 224 с.
10. Історія України : підручник для 9 класу закладів загальної середньої освіти / В. С. Власов, О. Є. Панарін, Ю. А. Топольницька. Київ : Літера ЛТД, 2022. 260 с.
11. Історія України : рівень стандарту : підруч. для 11-го кл. закл. заг. серед. освіти / В. Даниленко, М. Смольницька. Київ : Генеза, 2019. 224 с.
12. Історія України. Підручник для 9 класу закладів загальної середньої освіти / І.Я. Щупак, І.Б. Гирич, Ф.Г. Турченко, В.М. Мороко, О.В.Бурлака. Київ : УОВЦ «Оріон», 2022. 370 с.
13. Мицик Ю., Бажан О. Історія України : навч. посіб. Київ : Кліо, 2015. 680 с.
14. Рогожа М. М., Джагунова О. І. Історія України ХХ – ХХІ століття: навч. посіб. Умань: Візаві, 2020. 252 с.
15. Стьопін А.А. Історія України: конспект лекцій: навч. посіб. Одеса: Фенікс, 2018. 104 с.
16. Танцюра В. І., Куліш С. М., Пересада О. О. Історія України: навч. посіб. 2-ге вид., доп. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2020. 536 с.
17. Тетарчук І. В. Історія України: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2021. 198 с.

18. Черномаз Б. Д. История украинской державности: навч. посіб. Київ: Талком, 2020. 207 с.

УХВАЛИЛИ

Завідувач кафедри
права

Тетяна СУХОРЕБРА

ПОГОДЖЕНО

Голова комісії
для проведення співбесіди

Начальник
навчально-методичного відділу

Наталія ЧОРНА

Тетяна ШЕВЧУК